

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ กระบวนการสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิต
ปุ๋ยน้ำชีวภาพ บ้านต้นผึ้ง ตำบลแม่โป่ง อำเภอดอยสะเก็ด
จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นางสาวรุ่งอรุณ ทาวรรณะ

ปริญญา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) ส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร. อวรรณ โอภาสพัฒนกิจ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

รองศาสตราจารย์ ดร. นงเยาว์ เนาวรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

รองศาสตราจารย์ คุณหญิง ณ ลำปาง อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การผลิตปุ๋ยน้ำชีวภาพของเกษตรกรบ้านต้นผึ้ง
ในปีพ.ศ. 2549 จนถึงปัจจุบัน 2) กระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มผู้ผลิตปุ๋ยน้ำชีวภาพให้
เกิดความเข้มแข็งของเกษตรกรบ้านต้นผึ้ง และ 3) วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการสร้างกลุ่มผู้ผลิตปุ๋ย
น้ำชีวภาพให้เกิดความเข้มแข็ง โดยประยุกต์ใช้งานวิจัยเชิงคุณภาพเป็นวิธีวิทยาวิจัย

ผลการวิจัย พบว่า การผลิตปุ๋ยน้ำชีวภาพของกลุ่มเกษตรกรบ้านต้นผึ้งในช่วง 5 ปีแรกนั้น
สมาชิกยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการผลิตปุ๋ยน้ำชีวภาพและเทคนิคการผลิต แต่มีจุดแข็ง
คือการใช้วัตถุดิบที่มีในสวนเป็นหลัก ในแง่การจัดการกลุ่ม สมาชิกยังไม่เคยมีการประชุมร่วมกัน
ทำให้ขาดโอกาสในการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ซึ่งกันและกัน สำหรับกระบวนการ
สร้างความเข้มแข็งของกลุ่ม พบว่า มี 7 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ศึกษาบริบทชุมชนและทำความเข้าใจกับ
ผู้นำชุมชน 2) การทำความเข้าใจเกี่ยวกับประเด็นการวิจัยและค้นหาที่วิจัยหลัก 3) การวิเคราะห์
สถานการณ์ปัญหาจากการใช้ปุ๋ยเคมี ข้อดีของการใช้ปุ๋ยน้ำชีวภาพ ตลอดจนการวิเคราะห์จุดแข็ง
จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค (SWOT) ของกลุ่ม 4) การจัดทำแผนปฏิบัติการของกลุ่มอย่างมีส่วนร่วม

ร่วม เน้น 2 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการกลุ่มและด้าน กระบวนการผลิต และคุณภาพการผลิต 5) การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ 6) การสรุปบทเรียนร่วมกันระหว่างสมาชิกกลุ่มเกษตรกร ผู้ผลิตปุ๋ยน้ำชีวภาพบ้านต้นผึ้งกับทีมวิจัย และ 7) การประเมินผลการดำเนินงาน โดยเน้นวิเคราะห์ ความเปลี่ยนแปลงของกลุ่มที่เกิดขึ้น

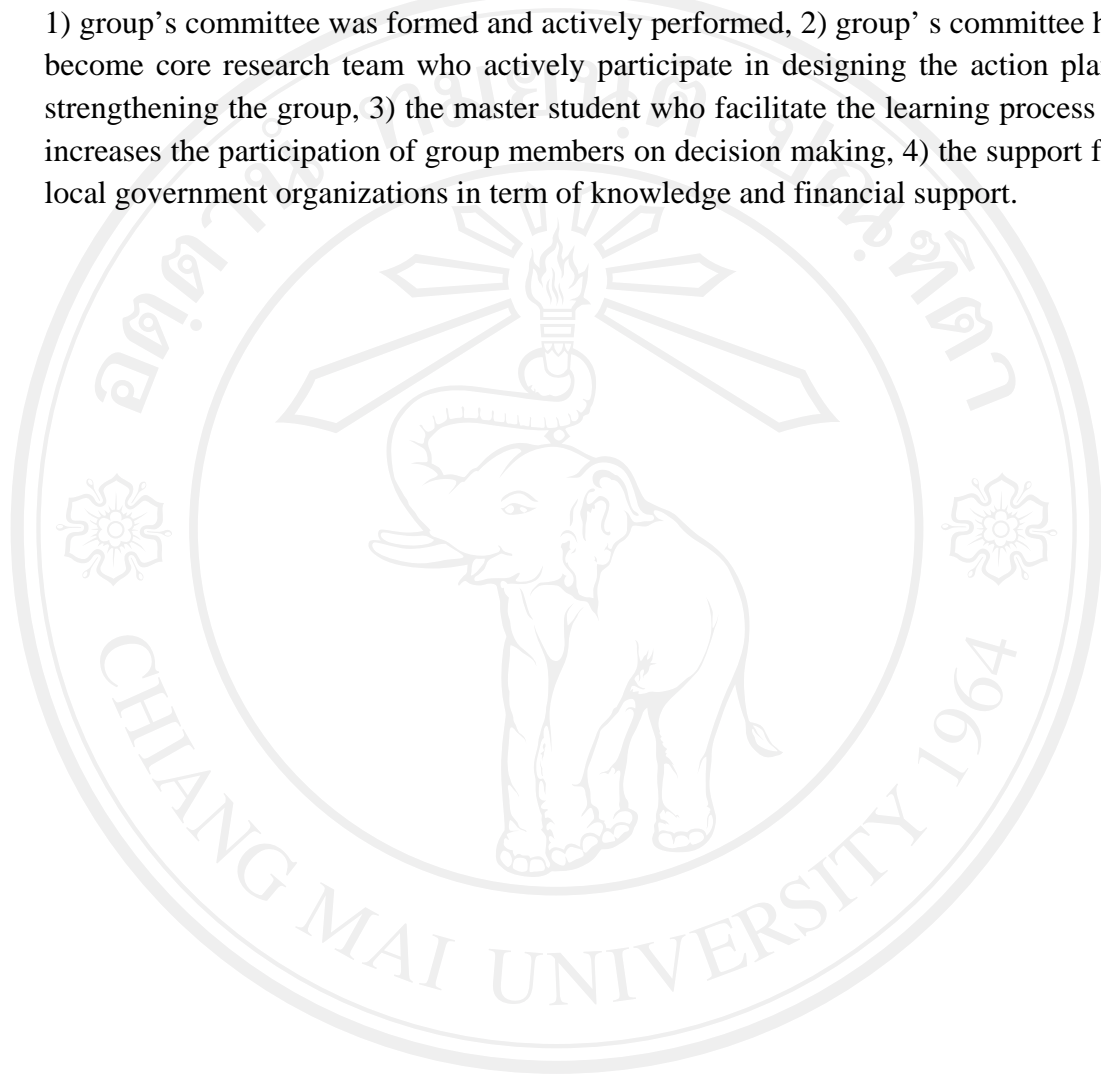
นอกจากนี้ ยังพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตปุ๋ยน้ำ ชีวภาพบ้านต้นผึ้ง ได้แก่ 1) การบริหารงานกลุ่มอยู่ในรูปคณะกรรมการ 2) การมีส่วนร่วมของ สมาชิกกลุ่มในบทบาทของทีมวิจัย ซึ่งได้ร่วมออกแบบแผนปฏิบัติการเพื่อสร้างความเข้มแข็งของ กลุ่ม 3) นักศึกษาปริญญาโท ซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยการความสะดวกในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ เอื้อต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิก 4) การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานในพื้นที่ ทั้งในด้านองค์ ความรู้ และงบประมาณ

Independent Study Title	Strengthening Process of Bio – fertilizer Farmer Group in Tonphung Village, Maepong Sub-district, Doi Saket District, Chiang Mai Province	
Author	Miss. Rung-aroon Thawanna	
Degree	Master of Science (Agriculture) Agricultural Extension	
Independent Study Advisory Committee	Assoc. Prof. Dr. Avorn Opatpatanakit	Advisor
	Assoc. Prof. Dr. Nongyao Naowarat	Co-advisor
	Assoc. Prof. Dusdee Na Lampang	Co-advisor

Abstract

The objective of the research entitled “Strengthening Process of Bio – fertilizer Farmer Group in Tonphung Village, Maepong Sub-district, Doi Saket District, Chiang Mai Province” were to 1) find out the production process of Bio – fertilizer farmer group during 2006 until present, 2) develop the strengthening process of this group, and 3) analyze factors contributed the strengthening process. Qualitative research was applied as the research methodology. The Result reveals that the Bio – fertilizer Farmer Group in Tonphung Village was established since 2006. At the beginning, although raw material for the bio-fertilizer was plenty, however the group members did not has sufficient understanding on Bio – fertilizer production as there was less sharing knowledge and experience among them. It was also found that the strengthening process developed during the research process has 7 steps, as follow: 1) the study of community context and building up understanding village and group leaders, 2) formation of core research team and identify research questions, 3) identify weak points of chemical fertilizer, benefit of bio-fertilizer, and group’s strength; weakness; opportunity and threats, 4) develop group’s action plan on group management and bio-fertilizer production as well as its quality, 5) implementation of action plan, 6) identify lessons learnt of group members and core research team, and 7) evaluate the research process focusing on group’s changes.

The factors contribute to the group's strength and development found to be 1) group's committee was formed and actively performed, 2) group's committee have become core research team who actively participate in designing the action plan to strengthening the group, 3) the master student who facilitate the learning process that increases the participation of group members on decision making, 4) the support from local government organizations in term of knowledge and financial support.



ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved